

Кавуненко Є.Р., студент гр. 152-18-1

Науковий керівник: Гальченко Ю.М., асистент кафедри кіберфізичних та інформаційно-вимірювальних систем

(Національний технічний університет "Дніпровська політехніка", м. Дніпро, Україна)

ОЦІНЮВАННЯ ВІДНОСНИХ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ МОДУЛЬНИХ ЦИФРОВИХ ВОЛЬТМЕТРІВ

Якість продукції характеризується набором властивостей продукції, які забезпечують специфічні вимоги відповідно до мети використання продукції. Високий рівень якості сприяє зросту попиту на продукцію і зросту прибутку не тільки за рахунок об'ємів продаж, а й за рахунок вищої ціни.

У даній роботі оцінено відносні показники властивостей модульних цифрових вольтметрів постійного струму, які використовуються для контролю напруги в лабораторних блоках живлення, контролю напруги бортової системи автомобіля та напруги акумулятора, а також для контролю напруги в різних пристроях та приладах. Оцінювання якості модульних цифрових вольтметрів постійного струму необхідно для визначення технічного рівня і якості продукції з врахуванням динамічно-мінливої кон'юнктури ринку і заходів щодо підтримки якості продукції під час її використання, технічного обслуговування і ремонту (відновлення).

Відносний показник якості визначається як відношення показника якості оцінюваної продукції до еталонного значення показника [1]. Слід зауважити, що чим вище значення еталонного показника, тим вищою є якість:

$$K_i = \frac{P_i}{P_i^{\text{баз}}}, \quad (1)$$

де P_i – дійсне значення i -го показника;

$P_i^{\text{баз}}$ – еталонне значення i -го показника.

Якщо ж якість підвищується при зниженні еталонного показника якості, відносний показник визначається за виразом:

$$K_i = \frac{P_i^{\text{баз}}}{P_i}. \quad (2)$$

Відносний показник якості наочно показує наскільки близько знаходиться дійсний стан оцінюваного об'єкта від ідеалу, тобто еталонного значення.

У якості досліджуваних зразків було обрано Вольтметр1, Вольтметр2 та Вольтметр3 (табл. 1), які передбачається використовувати у бортовій системі автомобілю для контролю напруги акумулятора. У таблиці 2 подано основні характеристики зазначених вольтметрів, спираючись на які виконується визначення відносних показників K_i , і їх дійсні і еталонні значення P_i і $P_i^{\text{баз}}$.

Таблиця 1

Позначення найменувань

Вольтметр1	Цифровий вольтметр постійного струму DC 4.5-20V Модель: ХН-В114
Вольтметр2	Цифровий вольтметр постійного струму DC 0-10V Модель: lf-107-004-
Вольтметр3	Цифровий вольтметр постійного струму DSN-DVM-368

Основні показники якості

Вольтметр №	Початок робочого діапазону, В	Кінець робочого діапазону, В	Відносна похибка, %	Гарантія, діб	Швидкість передачі сигналу, мс	Споживаний струм, мА
1	4,5	20	2	14	500	5 - 30
2	1	10	1	14	100	5-25
3	4.5	15	1	14	200	5-23
Еталонні значення	6	15	1	14	100	5-20

Результати визначення відносних показників якості, розрахованих за формулами (1) та (2), наглядно представлено на циклограмі (рис. 1).

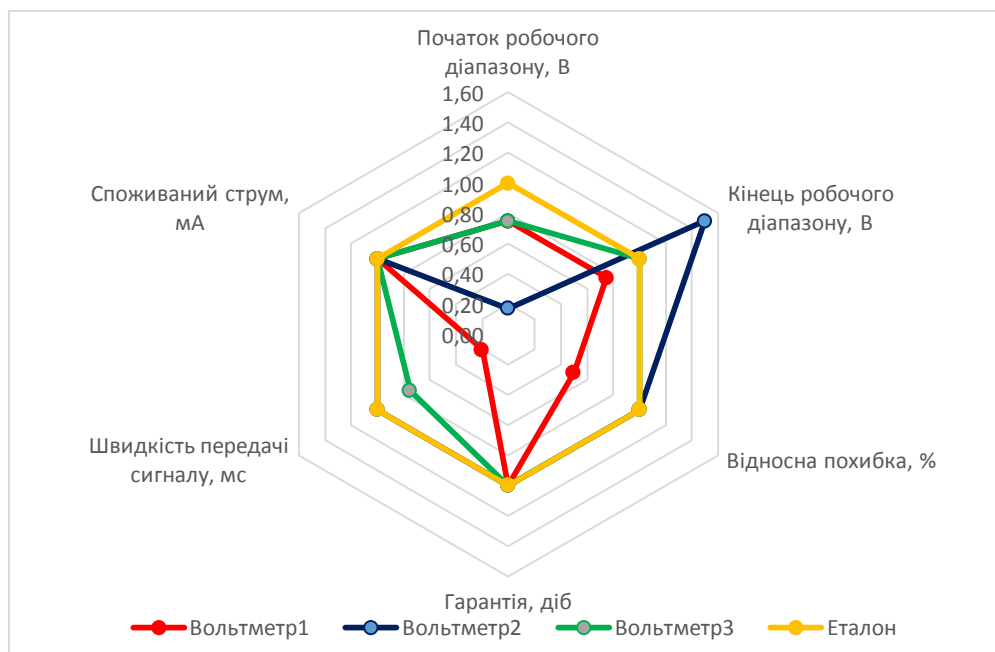

Рисунок 1 – Циклограма відносних показників властивостей

Висновки. Аналізуючи дані представлені на рис. 1 видно, що площа, яку займає багатокутник властивостей Вольтметр1, менше площі, займаній багатокутниками властивостей аналогів Вольтметр2 і Вольтметр3. Це свідчить про те, що в цілому якість Вольтметра1 за сукупністю властивостей поступається рівню інших зразків. Найбільш збалансованим та оптимальним варіантом, з представлених зразків, для контролю напруги живлення акумулятора є зразок Вольтметр3.

Перелік посилань

1. Куць В.Р. Кваліметрія. [Текст]: навч. посібник. / В.Р. Куць, П.Г. Столярчук, В.М. Дружок. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. – 256 с.